

Bizonyára a terjedelem csökkentése miatt maradtak ki a jegyzékből a már megszűnt, vagy a könyvtárak által többé nem hozatott folyóiratok címei, pedig ezek közlése csak örvendetes előnye lett volna a jegyzéknek, valamint a betürendes jegyzék is, pedig ezt bizonyára többre becsülte volna a jegyzék használója, mint a szakok szerinti jegyzéket.

Mindezeket a hiányokat szerzők a 2. kiadásban óhajtják pótolni, amely valójában nagy hiányon segít majd és a világirodalomban is hézagpótló mű lesz, miértis megjelenését kívánatosnak tartjuk. Addig is ezt az első kiadást melegen ajánljuk a természetbúvároknak, akik sok időt és utánjárást takarítanak meg e mű használata révén.

Szabó Zoltán.

NÖVÉNYTANI REPERTORIUM.¹

(Rovatvezető: KÜMMERLE J. BÉLA.)

a) Hazai irodalom.

Ajtay Jenő: A szappangyökér termelése a deliblati homokpusztán. — Erdészeti Lapok. LVI. évf. 1917., 25—27. old.

Andrasovszky József dr.: A szőlőmagvak diagnosztikus értéke. 36 ábrával. — Borászati Lapok XLVII. évf. 1915., 38—39. sz. — A M. Kir. Központi Szőlészeti Kísérleti Állomás és Ampelológiai Intézet Évkönyve. VI. évf. 1915—1916. (1917), 49—59. old.

Anonymous: Egy ritka hazai növény. (*Vicia peregrina* L.) — A Kert. XXIII. évf. 1917., 60—61. old.

Augustin Béla dr. és Darvas Ferenc dr.: Útmutatás a vadon termő gyógynövények gyűjtéséhez. A magyar királyi Vallás- és Közokt. Minisztérium hozzájárulásával kiadja a magy. kir. Honvédelmi Minisztérium hadsegélyező hivatala. Budapest, 1917. Pátria nyomda. 78 old. 8°.

Bernátsky Jenő dr.: A bab és borsó fenésedése vagy foltos betegsége. — A Kert. XXIII. évf. 1917., 183—184. old.

— A peronospora. — Borászati Lapok. 1916. évf. 26. sz.

— Védekezési kísérletek oidium (lisztharmat) ellen. — Borászati Lapok. XLIX. évf. 1917., 8. szám, melléklet. 1—2. old.

Bodnár János dr.: Újabb adatok a burgonya és cukorrépa lélegző enzimeinek (zimáz, karboxiláz) biokémiai ismeretéhez. 2 ábrával. Neue Beiträge zur biochemischen Kenntnis der Atmungsenzyme (Zymase, Carboxylase) der Kartoffel und Zuckerrübe. Mit 2 Figuren. — Kísérletügyi Közlemények. XIX. köt. 1916., 580—600. old.

¹ E rovat alatt rendszeresen közöljük a nyomtatásban megjelent hazai eredetű, vagy hazai vonatkozású új szakirodalmat, kiterjeszkedvén a növénytanak minden ágára. Kérjük e végből a szerzőket, hogy megjelent közleményeiket a rovatvezetőnek beküldeni, vagy pedig a megjelent közlemények forrásáról őt értesíteni szíveskedjenek.

Bogsch Sándor dr.: *Daphne arbuscula* Cel. ágfasciatiója. 1 phototypiás táblával. Fasciationsfälle an Ästen von *Daphne arbuscula* Cel. Mit 1 phototypischer Tafel. — Botanikai Múzeumi Füzetek. II. köt. 1916. 1 füz., 3—7. old.

Darvas Ferenc dr.: *A ricinus* természetése. — Természettudományi Közöny XLIX. köt. 1917., 56—58. old.

Degen Árpád dr.: A M. Kir. Központi Szőlészeti Kísérleti Állomás és Ampelológiai Intézet jelentése az 1915 16. évben kifejlesztett működéséről. — A M. Kir. Központi Szőlészeti Kísérleti Állomás és Ampelológiai Intézet Évkönyve. VI. évf. 1915—1916. (1917). 1—XXI. old.

— — A trieur- vagy malombükköny és a malomkonkoly. Über die Trieur- oder Mühlenwicke und über die Mühlenrade. — Kísérletügyi Közlemények. XIX. köt. 1916., 323—352. old.

A magyar „trieur“- vagy malombükköny túlnyomólag *Vicia sativa*, *segetalis*, *striata* illetőleg *pannonica* nevű növények magvait tartalmazza. Érdekes a *Vicia peregrina* és a *Lathyrus Clymenum* magvainak előfordulása a hazai rostaaljakban, melyeknek növénye hazánkban még nem igen került elő.

Die ungarischen „Trieurwicke“ enthalten in überwiegender Teil Samen folgender Wickenarten: *Vicia sativa*, *segetalis*, *striata* respect. *pannonica*. Neu für die Flora Ungarus is das Auffinden der Samen von *Vicia peregrina* und *Lathyrus Clymenum*, deren Pflanze bisher kaum gefunden wurde.

— — A rézgálicnak egy új, eredményt ígérő pótszere a peronospora ellen való védekezésben. 5 ábrával. (Über ein neues, Erfolg versprechendes Ersatzmittel des Kupfervitriols bei der Bekämpfung der Peronospora. Mit 5 Abbildungen.) — A M. Kir. Központi Szőlészeti Kísérleti Állomás és Ampelológiai Intézet Évkönyve. VII. évf. 1915—1916. (1917), 85—93. old.

— — Konkolymérgezés. Über Vergiftung durch Radesamen. — Kísérletügyi Közlemények. XIX. köt. 1916., 11—22. old.

Doby Géza dr.: A burgonya rothadása. — Természettudományi Közöny. XLVIII. köt. 1916., 746—747. old.

— — Gyümölcsök higanytartalma. (Ob Früchte Quecksilber enthalten?) — Természettudományi Közöny. XLVIII. köt. 1916., 830. old.

Gáyer Gyula dr.: Dr. Heinrich Sabransky † (1864—1916.) — Westungarischer Grenzboten. 46 Jahrg. 1917. No. 15389, 4 old.

Gorka Sándor dr.: Az ernyős virágkaka rhizomáiból készített liszt értékesítése. — Természettudományi Közöny. XLIX. köt. 1917., 164—166. old.

Györffy István dr.: A botanikus kert beszámolója a Veres Keresztnek ingyen küldött kerti termelvényekről. Kolozsvár, 1915. Egyesült Könyvnyomda r.-t. könyvsajtója. 4 old. 4°. — Kolozsvári Hírlap. XVI. évf. 1915., december 18-iki száma.

— — Adatok az *Ephemeropsis tjbodensis* Goebel szövettani ismeretéhez. Két táblán 17 eredeti rajzzal. Beiträge zur Kenntnis der Histologie von *Ephemeropsis tjbodensis* Goebel. Mit 17 Orig. — Abbild. auf 2 Tafeln. — Botanikai Múzeumi Füzetek. II. köt. 1916., 1 füz., 8—32. old.

— — Beszámoló a botanikus kert működéséről a világháború I. évében. — Acta Universitatis Litterarum Regiae Hungaricae Francisco-Josephinae Kolozsváriensis anni MCMXV—XVI. Fasciculus I. Kolozsvár, 1915., 197—200. old.

— — Bibliographia botanica Tatraënsis. IV. A Magas Tatra Flórájára vonatkozó botanikai irodalom ismertetése. IV. rész. — Magyarországi Kárpátgyegetület XLIII. 1916. évkönyve. 28—43. old.

— — Dr. Gomba Károly. 1889. VI/11—† 1916. I 31. Dr. Karl Gomba 11 VI. 1889—† 31 I. 1916. — Botanikai Múzeumi Füzetek. II. köt. 1916. I. füz., 1—2. old.

— — Havasi botanikus kert a Magas Tátrában. (Botanischer Alpen-garten in der Hohen Tatra. — Turistaság és Alpinizmus. VIII. köt. 1917., 234—235. old.

Havas Géza: Rendellenességek a közönséges kenderen. Cannabis sativa L. var. monophylla. 8 képpel. Abnormitäten am Hanf. Mit 8 Abbildungen. — Kísérletügyi Közlemények. XIX. köt. 1916., 712—717. old.

Hegyfokly Kabos: A virágzás a Rajna síkságán és a Nagy-Alföldön. — Természettudományi Közlöny. XLIX. köt. 1917., 217—220. old.

Hire Dragutin: Prilozi hrvatskoj flori. Beiträge zur kroatischen Flora. — Glasnik Hrvatskoga Prodoslovnoga Društva. God. XXVIII., 1916., pag. 12—24.

Hollendonner Ferenc dr.: A gyapjúsás (Eriophorum) ipari használhatósága. — Természettudományi Közlöny. XLVIII. köt. 1916., 828—829. old.

— — A hazai tölgyek levél- és ággyapjúságainak felhasználása ipari célokra. — Természettudományi Közlöny. XLIX. köt. 1917., 82. old.

— — A kutyatej-félék kaucsuktartalma. — Természettudományi Közlöny. XLVIII. köt. 1916., 828. old.

— — A tengeri fű („Seegras“). — Természettudományi Közlöny. XLVIII. köt. 1916., 750. old.

— — Süthető-e kenyér az ernyős virágkáká rhizomáiból készített lisztből? — Természettudományi Közlöny. XLIX. köt. 1917., 164. old.

Holuby József: Allerlei über die Hanfpflanze. I—II. — Westungarischer Grenzboten. 46. Jahrg. 1917. Nr. 15433, 2—3 és Nr. 15434. 2—3. old.

— — Die Brombeeren in der Haushaltung und in der Magie der Slowaken. — Westungarischer Grenzboten. 46. Jahrg. 1917. Nr. 15403., 6. old.

— — Etwas über die jetzt gebrachten Tabak-Surrogate. — Westungarischer Grenzboten. 46. Jahrg. 1917. Nr. 15383., 2—4. old.

Horn János: Jegyzetek hazai vadnövényeinknek konyhai felhasználásáról. Ábrával. — A Kert. XXII. évf. 1916., 712—714. old.

— — Néhány növény nevének magyarázata. — A Kert. XXII. évf. 1916., 590—593. old.

— — Pótkávét adó növényekről. — A Kert. XXIII. évf. 1917., 241—243. old.

Istvánffy Gyula dr.: A m. kir. Ampelológiai Intézet thermostat-szobája. 3 ábrával. — A M. Kir. Központi Szőlészeti Kísérleti Állomás és Ampelológiai Intézet Évkönyve. VI. évf. 1915—1916. (1917), 60—70. old.

— — A gyékénygyapot. — Természettudományi Közlöny. XLIX. köt. 1917., 139—141. old.

Jakubovich Emil dr. és Ernyey József: Két természetrajzi szöveggyék. — Magyar Nyelv. 1915. évf.

Jávorka Sándor dr.: Haynald Lajos. Születésének századik évfordulója alkalmából. Kardinal Ludwig Haynald. Anlässlich des Zentenariums seines Geburtsjahres. — Botanikai Közlemények. XV. köt. 1916., 127—129. és (39)—(40.) old.

Jost Lajos dr.: A létért való küzdelem a növényvilágban. Fordította Gorka Sándor dr. — Természettudományi Közlöny. XLVIII. köt. 1916., 754—770. old.

Kardos Árpád: Magyar pomologia és a „Kert“ színes gyümölcs-műmelléklete. — A Kert XXIII. évf. 1917., 22—24. és 50—52. old.

Kern Hermann, Doby Géza dr. és Beke László: A burgonya levélsodródása. (Über die Blatrollkrankheit der Kartoffel.) Magyaróvár, 1913. Mosonvármegye könyvnyomdája. 98. old. 8°.

A következő főfejezeteket tartalmazza: A) Beke László: A levélsodródás története, kórtünetei és kórokozói; B) Kern Hermann: Termelési kísérletek; C) Doby Géza dr.: Kémiai vizsgálatok.

Kieszbach Gyula dr.: A Szentföld cédrusfái. Két képpel. — Természettudományi Közlöny. XLIX. köt., 1917., 58—59. old.

— — Az olajfa és az olívaolaj ősi készítmódja. 2 képpel. — Természettudományi Közlöny. XLVIII. köt. 1916., 810—812. old.

Kostka László dr.: Új szőlőművelési Album. II. kiadás. Kecskemét. 1913. Fischl Dávid könyvnyomdája. 23 old. és 6 táblával. 4-rét.

Kümmerle Jenő Béla dr.: Adatok a Balkán-félsziget Pteridophytáinak ismeretéhez. Egy táblával. Beiträge zur Kenntnis der Pteridophyten der Balkanhalbinsel. Mit einer Tafel. — Botanikai Közlemények. XV. köt. 1916., 143—148. és (51)—(52.) old.

Laesny I. L. dr.: A nagyváradi patakok kovamoszatai. Ábrával. Die Bazillariaceen der Bäche bei Nagyvárad. Mit Abbildung. — Botanikai Közlemények. XV. köt. 1916., 161—168. és (63.) old.

Moesz Gusztáv dr.: A sárgadinnye Septoriája. Két ábrával. Septoria auf der Zucker-Melone. Mit 2 Abbildungen. — Botanikai Közlemények. XV. köt. 1916., 157—161. és (61)—(63.) old.

Pap János, Ágh Géza dr. és Sztankovits Rezső dr.: Természettudományi elemi polgári iskolák számára. II. rész. Növénytan. 18. kiadás. Budapest, 1914. Lampel R. 184 old. Színes táblákkal. 8-rét. — Ára 3 kor. 10 fillér.

Páter Béla dr.: Olajrózsák és rózsarozsda. 3 képpel. — Természettudományi Közlöny. XLVIII. köt. 1916., 791—802. old.

Petrikovich J. dr.: Botanické výskumy na holi Krížnej (1576 m.), v Gaderi a na Tlstej (1406 m.) I. — Sbornik Muzeálnej Slovenskej Spoločnosti Ročník XVII. sv. I. 1912., p. 31—38.

— — Botanické výskumy v Belianskej a Neepálskej doline a na holi Ploskej (1533 m.) II. — Sbornik Muzeálnej Slovenskej Spoločnosti. Ročník XVII. sv. I. 1912. p. 128—138.

— — Botanické výskumy na podhradskom Klaku (Haviarke), 1395 m., a na Fatre katexochen. III. — Sbornik Muzeálnej Slovenskej Spoločnosti. Ročník XVIII. sv. 1. 1913., p. 40—47.

P e v a l e k I v o : O biologiji i o geografskom rasprostranjenju algá u sjevernoj Hrvatskoj. Zur Kenntnis der Biologie und der geographischen Verbreitung der Algen in Nordkroatien. — Prirodoslovna Istraživanja Hrvatske i Slavonije. Svezak 9. 1916., p. 25—55. — Izvješća o Raspravama Matematičko-Prirodoslovnoga Razreda. Svezak 5. 1916., p. 121—132.

Új fajok : *Cylindrospermum Vouki* P e v. és *Symploca erecta* P e v.

— — *Sisyrinchium angustifolium* Mill. u Hrvatskoj. *Sisyrinchium angustifolium* in Kroatien. — Prirodoslovna Istraživanja Hrvatske i Slavonije. Svezak 7. 1915. — Izvješća o Raspravama Matematičko-Prirodoslovnoga Razreda. Svezak 7. 1915.

Az új növény Podused községnél a Száva közelében nő.

R a p a i e s R a y m u n d d r. A debreceni homokterület növényzeti viszonyai. — Erdészeti Kisérletek. XVIII. évf. 1916., 124—165. old.

— — A flóra és klíma viszonyosságáról. — Az Időjárás. XX. évf. 1916., 177—122. old.

— — A gabonarozsokról. — Gazdasági Lapok 69. évf. 1917. 1. szám, 3—4. old.

— — A honi botanika feladatai korunkban. — Magyar Figyelő. VII. évf. 1917. 2. szám, 125—153. old.

— — A Hortobágy növényföldrajza. IV. (Die Pflanzengeographie des Hortobágy. IV.) — Gazdasági Lapok. 68. évf. 1916. 12. szám, 124—126. old.

— — Archeologia és botanika. (Archäologie und Botanik.) — Archaeologiai Értesítő. 1916., 1—10. old.

— — A régi magyar növényorvosi monográfia. — Gazdasági Lapok. 66. évf. 1914., 196—197. old.

— — Az őszibarackról. — Kertészet. V. évf. 1917., 5—6. old.

— — Irányelvek Magyarország flórájának növényföldrajzi elemzéséhez. — Uránia. XVII. évf. 1916., 50—54. old.

— — Néhány szó a magyarföldi virágok érdekében. — Kertészet. IV. évf. 1916., 186—187. és 212—213. old.

— — Növényegészségügyi tanácsadó. 5 ábrával. — Kodolányi-féle Gazdasági Zsebnaptár az 1917. évre. 57. évf. Budapest, 1916. Wodiáner F. és Fiai. 92—110. old.

— — Vágják a debreceni nagyerdőt. 4 képpel. — Vasárnapi Ujság. 1917. évf. 3. szám, 46—47. old.

R i c h t e r A l a d á r d r. : A víztartószövet és az élettani felemáslevelűség (physiologiai heterophyllia). Kivonat. (Über das Wasserspeicher-Gewebe und die physiologische Heterophyllie. Auszug.) — Matematikai és Természettudományi Értesítő. XXXIII. köt. 1915., 248—249. old.

— — R ó n a J e n ő : Növénytan olvasókönyv. Budapest, 1915. Franklin-Társulat. — Ára 4 kor.

Tartalmaz következő fejezeteket : I. Leírások. II. A növényvilág a magyar költészetben. III. A növénytan története. IV. A magyar növénytan története. V. Útmutatás növénytan gyűjtésekre, megfigyelésekre. VI. Függ-

gelék. Utóbbi fejezet felsorolja a használatosabb növényteni kifejezéseket, kísérve etimológiai magyarázatokkal.

Sá n t h a L á s z l ó d r.: A szél hatása a növényekre. Természet-tudományi Közöny. XLVIII. köt. 1916., 716—721. old.

— — A szőlő gyökérszöveiről. 5 ábrával. (Über die Wurzelhaare der Weinrebe. Mit 5 Abbildungen.) — A M. Kir. Központi Szőlészeti Kísérleti Állomás és Ampelológiai Intézet Évkönyve. VI. évf. 1915—1916. (1917.), 28—34. old.

— — Fueskó Mihály zuzmogyűjtése Selmeebánya környékén. Die Flechtensammlung M. Fueskó's in der Umgebung von Selmeebánya. — Botanikai Közlemények. XV. köt. 1916., 168—175. és (64.) old.

S c h i l l e r s z k y K á r o l y: A Jonathan és a Téli fehér kálvilalmák sajtászerű rohadásáról. — Kertészet. IV. évf. 1916., 322—323. old.

— — A rózsák úszkösödésének egyik neméről. Ábrával. Kertészet. IV. évf. 1916., 189—190. old.

— — A tulipánok megdőlési betegségéről. — A Kert. XXII. évf. 1916., 595. old.

— — Az almák magházi rohadásáról. — Kertészet. IV. évf. 1916., 263—264. old.

— — Az őszibarackfa fodrosodásáról. Ábrával. — Kertészet. IV. évf. 1916., 110—111. old.

— — A szőlőragya ellen való védekezési kísérletek Müller—Thurgau eljárása szerint. — Kertészet. IV. évf. 1916., 111—112. old.

— — Védekezés a szőlőragya ellen. Kertészet. V. évf. 1917., 11—12. old.

— — Védekezés a babhüvelyek föltbetegségei ellen. — A Kert. XXIII. évf. 1917., 185—186. old.

S c h i l l e r Z s i g m o n d d r.: Mit jelent a *Thalictrum nigricans*? Was ist *Thalictrum nigricans*? — Botanikai Közlemények. XV. köt. 1916., 149—157. és (52)—(61.) old.

S u r á n y i J á n o s: A kétsoros őszi árpa. Die zweireihige Wintergerste. — Kísérletügyi Közlemények. XIX. köt. 1916., 380—386. old.

Kísérletek a címben jelölt árpának (áttelelt kétsoros tavaszi árpának Mammuth őszi árpával való keresztezése) hazánkban való termelése érdekében.

— — Idegen kultúrnövényekkel végzett termelési kísérletek. 9 képpel. Anbauversuche mit fremden Kulturflanzen. Mit 9 Abbildungen. — Kísérletügyi Közlemények. XIX. köt. 1916., 23—41. old.

— — Termelési kísérletek édes burgonyával (*Ipomea* batatas) 1913. és 1914. években. 4 képpel. Anbauversuche mit süßsen Kartoffeln (*Ipomea batatas*) im Jahre 1913 und 1914. Mit 4 Abbildungen. — Kísérletügyi Közlemények. XIX. köt. 1916., 42—49. old.

S z é k á c s E l e m é r: A magyar búza nemesítéséről. — Magyar Figyelő. VII. évf. 1917. 7. szám, 1—8. old.

S z i t t y a y D é n e s: Haynald Lajos kaloesai bíboros érsek élete. Születésének 100-ik évfordulója alkalmából. Kiadatlan levelek és féléjgyzések nyomán. 3 arképpel. (Über das Leben L. Haynald's, Kardinal-Erzbischof von Kaloesa. Zur hundertjährigen Jahreswende seiner Geburt. Auf Grund nicht veröffentlichten Briefe und Aufzeichnungen. Mit 3 Portraits.) — A Jézus-

Társasági Kalocsai Érseki Kath. Főgimnázium Értesítője az 1914—1915. iskolai évről. Kalocsa, 1915. 1—43. old.

Tuzson János dr.: A tölgylisztharमत károsítása a vinkoveci, lippai és gödöllői kinestartári erdőbirtokokon. — Erdészeti Lapok. LVI. évf. 1917., 113—124. old.

— — Érdekes pázsit-fajok a délkeleti Kárpátokból. Két képpel. Interessante Gramineen aus den Südosstkarpathen. Mit 2 Abbildungen. — Botanikai Közlemények. XV. köt. 1916., 130—142. és (40)—(51.) old.

Varga Ferenc: Szappan pótlására alkalmas növények. Képpel. — Természettudományi Közöny. XLVIII. köt. 1916., 802—807. old.

Windisch Rikárd dr.: A Cashew-dió. — Természettudományi Közöny. XLVIII. köt. 1916., 829—830. old.

b) Külföldi irodalom:

Bernátsky Jenő dr.: Anatomische Bestimmung der Samen von *Cuscuta Trifolii* und *suaveolens*. — Die Landw. Versuchs-Station. Jahrg. 1916., p. 1—11.

— — Der Kampf gegen die *Peronospora*. — Allg. Weinzeitung. Jahrg. 1916. Nr. 51.

— — Über die Grünveredlung. — Zeitschr. f. Weinbau und Weinhandlung. Jahrg. 1915. Nr. 11—12.

Baudys, E.: Beitrag zur geographischen Verbreitung der Gallen in Kroatien-Slavonien. — Časopis České Společnosti Entomologické. 1913.

— — Prinos k rasprostiranju zoocecidija u Bosni Hercegovini. Ein Beitrag zur Verbreitung der Zoocecidien in Bosnien und Herzegovina. — Glasnik Zemalsk. Muzeja u Bosnia i Hercegovina. XXVII., p. 375—406.

Degen Árpád dr.: Ueber ein neues, Erfolg versprechendes Ersatzmittel des Kupfervitriols bei der Bekämpfung der *Peronospora*. — Allgemeine Wein-Zeitung. Jahrg. 1917. Nr. 4.

Focke, W. O.: Zur Kenntnis der nordeuropäischen Arten von *Cochlearia*. Mit 8 Tafeln. — Schrift. Vereins f. Naturk. a. d. Unterweser V. Bremen, 1916.

Györffy István dr.: Teratologia bryologica. I—V. Cum iconibus. — Bryologische Zeitschrift. I. Jahrg. 1916., p. 1—6. et 47—48.

Löw Immanuel dr.: Erve und Wicke. — Zeitschrift für Assyriologie und verwandte Gebiete. Bd. XXX. 1916., p. 171—183.

Ronniger, Dr. Karl: Die schweizerischen Arten und Formen der Gattung *Melampyrum* L. — Vierteljahrsschrift der Naturf. Gesellschaft in Zürich. Jahrg. 55. 1910. Heft III—IV., p. 300—330.

A szerző hazánkól is leír néhány új növényt. Ezek a következők: *Melampyrum Bihariense* A. Kern. ssp. *Coronense* Ove Dahl Rodna, leg. Porcius; Kolozsvár, leg. A. Richter; Brassó, leg. Gy. Römer; *M. cristatum* L. ssp. *Romnigeri* P o e v. f. *expallens* S a g. (Hercegovina.)

— — *Gentianaceae*. — K. Fritsch: Neue Beiträge zur Flora der Balkanhalbinsel insbesondere Serbiens, Bosniens und der Hercegovina. VI. Teil. 1916., p. 312—331.

Novitates: *Centaurium umbellatum* Gilib. ssp. *austriacum* Ronn. n. ssp. [Bosnia: Tuzla, leg. Wettstein], f. *stenanthum* (Borb.) Ronn. [Hungaria], f. *pienninum* (Borb.) Ronn. [Montes Pienni], f. *compactum* (Borb.) Ronn. [Hungaria], ssp. *transiens* (Wittrock) Ronn. (syn. *Erythraea Centaurium* Pers. var. *dalmatica* Borb.) [Fiume, Dalmatia], ssp. *major* (Griseb.) Ronn. [Dalmatia]; *Gentiana carpatica* Wettst. f. *Barthiana* Ronn. n. f. [Comit. Csik: mont. Öcsém supra Balánbánya, leg. Barth]; *G. crispata* Vis. ssp. *crispata* Ronn. [Bosnia], ssp. *amblyphylla* Borb. [Bosnia]; *G. praecox* Kern. ssp. *Tatrae* Ronn. n. ssp. [Mont. Tatra, leg. A. Scherfel: mont. Javornik, leg. V. Volff.]

Urban Ignatz dr.: Geschichte des Königlichen Botanischen Museums Berlin—Dahlem (1815—1913), nebst Aufzählung seiner Sammlungen. Dresden, 1916. C. Heinrich. 456 old. 8°.

A rendkívül érdekes összeállításban főfigyelmet érdemel Willdenow herbáriumának ismertetése, mely szerint abban hazánk főképen Kitaibel révén 750 eredeti növény-speciessel van képviselve. A berlini gyűjtemény tartalmaz számos olyan eredeti növényt is, melyek a hazai flóra tanulmányozásánál felette fontosak. Ilyenek azok a növények, amelyek régi, klaszszikus botanikusoktól, mint pl. Crantz, Wahlenberg, Host, Jacquin, Ehrhart, Allioni, Tournefort, Scopoli, Gleditsch, M. Bieberstein, Pallas, Besser stb.-től származnak. A gyűjteményben hazai botanikusaink és intézeteink, főleg magyar növényekkel, elég szép számban vannak képviselve. Nagyobb kollektciókkal szerepelnek a következők: Heuffel, Pávai, Lójka (*Lichenotheca universalis*, *Lichenes Regni Hungarici*), Kalchbrenner, Linhart (*Fungi hungarici*), Kmet Flora Schemnitzensis, *Fungi Schemnitz. etc.*), Kanitz, Baumgarten, Borbás (*Flora Hungariae*, *Flora Banatica*, *Flora comit. Pestiensis exsiccata*, *Menthae Hungaricae exsicc.*, *Potentillae Hungar. exsicc.*, *Rosae Hungar. exsicc.*, *Flora Hungariae orientalis*), Feichtinger, Knapp, Fronius, Csató, Janka, Haynald, Barth (*Flora Transsilvanica*), Hazslinszky, Richter L. Simonkai (*Characeákkal*), Wagner W. (*Flora Tatrae*). Stoitzner (*Flora Slavonica*), Wolff, Veselsky, Frivaldszky J. (balkáni növényekkel), Menyhárt (kelet- és délafrikai növényekkel), gróf Teleki Sámuel (középfrikaival), Holuby, Römer, Waisbecker, Mágoesy-Dietz, Degen (balkáni növényeivel), *Gramina Hungarica*, Richter A. (*Flora Hungariae orientalis et merid. exsiccata*; *Iter croaticum primum anni 1909*, *Flora dalmatica exsiccata*), Péterfi (mohákkal), Hollós (gombákkal), Bíró (újguineai növényekkel), Györffy (mohákkal), Greschik (gombákkal és zuzmókkal), Magyar Nemzeti Múzeum növénytani osztálya (*Flora Hungarica exsiccata*) és Erdélyi Nemzeti Múzeum növénytani osztálya.

Wittrock, V. B.: De *Picea excelsa* (Lam.) Lk. praesertim de formis suecicis hujus arboris. Pars I. Cum XXVIII. tab., ex parte coloratis. — *Acta Horti Bergiani*. Vol. V. nr. 1. 1914.

Wolfert A.: Zur Vegetationsform der Ufer, Sümpfe und Wässer der niederösterreichisch—ungarischen March. — *Verhandlungen der K. K. Zool. Bot. Gesellschaft*. LXV. Bd. 1915. p. 47—69.

c) Gyűjtemények:

Jegyzék Magyarország növényeinek gyűjteményéhez. Kiadja a *Magyar Nemzeti Múzeum növénytani osztálya*. IV. centuria. *Schedae ad Floram Hungaricam Exsiccatam* a sectione botanica *Musei Nationalis Hungarici* editam. Centuria IV. Budapest, 1916. XII. 27. Fritz Ármin könyvnyomdája. 55 old. 8°.

A gyűjteménynek a „Schedae“-vel egyidejűleg megjelent IV. centuriája a következő növényeket tartalmazza. (Die IV. Centurie mit der zu gleicher Zeit erschienenen „Schedae“ des Exsiccaten-Werkes enthält folgende Pflanzen.)

Fungi: nr. 31—40.

Nr. 301. *Pseudomonas mucilaginosus koeleriae* (A u j e s z k y) M o e s z (Soroksár, in] spicis vivis Koeleriae glaucae, leg. Moesz); nr. 302. *Achlya racemosa* H i l d e b r. (Aranyosmarót, in ramis Alni glutinosae aquae immersis emortuis in piscina horti comitis Migazzi, leg. Moesz); nr. 303. *Atichia glomerulosa* (A c h.) R e h m Iglófüred, in foliis ramisque Abietis pectinatae, leg. Filarszky); nr. 304. *Sphacelotheca andropogonis* (O p i z) B u b á k (Garamkovácsi, in inflorescentia Andropogonis ischaemi, leg. Moesz); nr. 305. *Ustilago major* S c h r o e t e r (Sükösd, in antheris Silenes parviflorae, leg. Greinich); nr. 306. *Puccinia asteris* D u b y (Garamkovácsi, in foliis caulibusque Asteris linosyridis, leg. Moesz); nr. 307. *Diplodia mori* W e s t (Debrecen, in ramis emortuis Mori albae, leg. Rapaics); nr. 308. *Leptothyrium carpinicolum* S a e e. et S y d. (Budapest, in foliis languidis et dejectis Carpini betuli, leg. Moesz); nr. 309. *Stigmatea cephalariae* R a n o j e v i ć (Budapest, in foliis caulibusque vivis Cephalariae transsilvanicae, leg. Moesz); nr. 310. *Craterellus cornucopioides* (L.) P e r s. (Budapest, leg. Filarszky).

Lichenes: nr. 31—40.

Nr. 311. *Dermatocarpon polyphyllum* (Wulf.) Dal. Torr. et Saruth. (Magas-Tátra, leg. Szurák et Timkó); nr. 312. *Calicium populeum* De B r o n d. (Heves, ad ramos Populi nigrae, leg. Fórisz); nr. 313. *Coniocybe furfuracea* (L.) A c h. (Magas-Tátra, leg. Szurák et Timkó); nr. 314. *Conotrema urceolatum* (A c h.) T u e k. (Németvágás comit. Ung, ad corticem Fagi, leg. Szatala); nr. 315. *Baeomyces rosceus* P e r s. (Németvágás, leg. Szatala); nr. 316. *Cladonia alpestris* (L.) R a b e n h. (Magas-Tátra, ad Sphagnetum, leg. Szurák et Timkó); nr. 317. *Lecanora melanaspis* A c h. (Magas-Tátra, leg. Szurák et Timkó); nr. 318. *Icmadophila ericetorum* (L.) A. Z a h l b r. (Magas-Tátra, leg. Szurák et Timkó); nr. 319. *Parmelai saratilis* (L.) A c h. var. *leucochroa* W a l l r. f. *furfuracea* S c h a e r (Budapest, leg. Timkó); nr. 320. *Usnea longissima* A c h. (Magas-Tátra, ad ramos Picearum, leg. Szurák et Timkó).

Algae: nr. 12—15.

Nr. 321. *Scytonema javanicum* (K ü t z.) B o r n e t (Budapest, in tepidariis horti botanici universitatis ad folia viva Pandani, leg. Mágoesy-Dietz); nr. 322. *Botrydium granulatum* (L.) G r e v. (Budapest, leg. Filarszky); nr. 323. *Chaetophora elegans* (R o t h) A g a r d h (Új-Csorba-tó, leg. Filarszky); nr. 324. *Ch. tuberculosa* (R o t h) A g a r d h (Iglófüred, leg. Filarszky).

Hepaticae: nr. 3—4.

Nr. 325. I—II. *Ricciocarpus natans* (L.) Corda (I. Szentendre, leg. Degen; II. Óbese, leg. Kovács); nr. 326. *Pellia Fabbriana* Raddi (Budapest, leg. Szurák et Timkó).

Musci frondosi: nr. 15—18.

Nr. 327. *Dicranum scoparium* (L.) Hedwig (Iglófüred, leg. Filarszky); nr. 328. *Didymodon giganteus* (Fueck) Juratzka (Magas-Tátra, leg. Györfy); nr. 329. *Molendoa Sendtneriana* (Bryol. eur.) Limpr. (Magas-Tátra, leg. Györfy); nr. 330. *Dichelyma falcatum* (Hedw.) Myrin (Montes-Retyeczát, leg. Péterfi et Szabó).

Filicinae: nr. 3—6.

Nr. 331. I—II. *Asplenium trichomanes* L. (I. Iglófüred, leg. Filarszky et Szurák; II. Budapest, leg. Kümmerle et Timkó); nr. 332. *Asplenium viride* Huds. (Iglófüred, leg. Filarszky et Szurák); nr. 333. *Aspl. Forsteri* Sadl. var. *incisum* (Opiz) (Borosyánkő, leg. Zahlbruckner, Filarszky et Kümmerle); nr. 334. *Aspl. Forsteri* Sadl. var. *dacicum* (Borb.) (Petrozsény, leg. Jávorka).

Lycopodiinae: nr. 2.

Nr. 335. *Scлагinella selaginoides* (L.) Link (Magas-Tátra, leg. Filarszky et Timkó).

Angiospermae: nr. 211—275.

Nr. 336. *Ficus carica* L. (Budapest, leg. Filarszky); nr. 337. *Euphorbia amygdaloides* L. (Budapest, leg. Szurák); nr. 338. *Euph. angulata* Jacq. cum. form. *mollis* Beck (Sokorópátka comit. Győr, leg. Polgár); nr. 339. *Euph. exigua* L. f. *retusa* L. (Óbese, leg. Kovács); nr. 340. *Euph. falcata* L. cum form. *acuminata* (Lam) St.-Am. (Óbese, leg. Kovács); nr. 341. *Amarantus albus* L. (Óbese, leg. Kovács); nr. 342. *Mirabilis nyctaginea* (Michx.) Mac Millan (Újpest, leg. Filarszky); nr. 343. *Aldrovanda vesiculosa* L. (Kupimovo comit. Szerém, leg. Moesz); nr. 344. *Abutilon Avicennae* Gaertn. (Óbese, leg. Kovács); nr. 345. *Althae officinalis* L. ssp. *A. miranthes* (Wiesb.) Jáv. (Csesznek, comit. Veszprém, leg. Polgár); nr. 346. *Tribulus orientalis* A. Kern. (Ecsér comit. Pest, leg. Timkó); nr. 347. *Saxifraga aizoides* L. (Magas-Tátra, leg. Filarszky et Timkó); nr. 348. *S. androsacea* L. (Magas-Tátra, leg. Filarszky et Timkó); nr. 349. *S. bulbifera* L. (Budapest, leg. Filarszky); nr. 350. *S. caesia* L. (Magas-Tátra, leg. Rosemberszky); nr. 351. *S. carpathica* Rehb. (Magas-Tátra, leg. Filarszky et Timkó); nr. 352. *S. moschata* Wulf. (Magas-Tátra, leg. Kümmerle et Timkó); nr. 353. *S. Rocheliana* Sternb. (Herkulesfürdő, leg. Jávorka et Szurák); nr. 354. *Amelanchier ovalis* Medic. (Znióvárja, leg. Margittai); nr. 355. *Prunus nana* (L.) Stokes (Óbese, leg. Kovács); nr. 356. *Astragalus asper* Wulf. (Pozsony, leg. Gáyer); nr. 357. *A. australis* (L.) Lam. (Magas-Tátra, leg. Kümmerle et Timkó); nr. 358. *A. contortuplicatus* L. (Óbese, leg. Kovács); nr. 359. I—II. *A. dasyanthus* Pall. (I. Deliblat, leg. Tuzson; II. Debrecen, leg. Rapaics); nr. 360. I—II. *A. escapus* L. (I. ad form. *cauliferam* Borb. vergens, Császártöltés comit. Pest, leg. † Haynald; II. Budapest, leg. Koszilkov); nr. 361. *A. frigidus* (L.) DC. (Magas-Tátra, leg. Filarszky, Kümmerle et Timkó); nr. 362. *A. oroboides* Hornem (Magas-Tátra, leg. Filarszky, Kümmerle et Timkó); nr. 363. *A. Péterfi* Jáv. n. sp. (Magyarszovát, leg. Péterfi); nr. 364. *A. regliensis* Sadler (Senj, leg. † Dobiasch); nr. 365. *Vicia*

picta Fischl. et Mey. (Óbécse, leg. Kovács); nr. 366. *V. striata* (Mench.) M. B. (Budaörs, leg. Filarszky); nr. 367. *Lathyrus hirsutus* L. (Óbécse, leg. Kovács); nr. 368. *L. montanus* Bernh. (Kőszeg, leg. Gáyer); nr. 369. *L. vernus* (L.) Bernh. (Budapest, leg. Szurák); nr. 370. *Lotus corniculatus* L. (Budapest, leg. Filarszky); nr. 371. *L. siliculosus* L. (Budapest, leg. Filarszky); nr. 372. *L. tenuis* W. et K. (Torda, leg. Borza); nr. 373. *Coronilla coronata* L. (Pilisszentiván, leg. Filarszky et Jávorka); nr. 374. *C. raginalis* Lam (Pilisszentiván, leg. Filarszky et Jávorka); nr. 375. I—II. *Hedysarum hedysaroides* (L.) Schinz et Thellung (Magas-Tátra, I. leg. Kümmerle et Timkó; II. leg. Kümmerle); nr. 376. *Onobrychis transsilvanica* Simk (Balázbánya, comit. Csik, leg. Kümmerle et Jávorka); nr. 377. *Daphne arbuscula* Čelak. (Murányvára, leg. Bihari et Bogsch); nr. 378. *D. laureola* L. (Csákvár, leg. Kümmerle et Timkó); nr. 379. *Hippophaë rhamnoides* L. (Budapest, leg. Filarszky); nr. 380. *Lythrum tribracteatum* Salzm. (Adorján leg. comit. Bács-Bodrog, leg. Kovács); nr. 381. *Myriophyllum spicatum* L. (Budapest, leg. Koszilkov); nr. 382. *Hippuris vulgaris* L. (Budapest, leg. Filarszky); nr. 383. *Cornus sanguinea* L. (Budapest, leg. Szurák); nr. 384. *Apium repens* (Jacq.) Rehb. fil. (Inter Soroksár et Dunaharaszti, leg. Trautmann); nr. 385. *Pimpinella major* (L.) Huds. var. *rosea* (Köeh) Hay. (Balázbánya, leg. Kümmerle et Jávorka); nr. 386. *Sium erectum* Huds. (Inter Soroksár et Dunaharaszti, leg. Trautmann); nr. 387. *Coriandrum sativum* L. (Óbécse, leg. Kovács); nr. 388. *Androsace chamaejasme* Host (Magas-Tátra, leg. Filarszky et Timkó); nr. 389. *A. villosa* L. (Montes Velebit, leg. Kümmerle); nr. 390. I—II *A. villosa* L. ssp. *A. arachnoidea* (Schott, Nym. et Ky.) Nym. (I. Mons Királykő, comit. Fogaras, leg. Jávorka; II. Balázbánya, comit. Csik, leg. Kümmerle et Jávorka); nr. 391. *Hottonia palustris* L. (Pozsony-Szentgyörgy, leg. Zigmundik); nr. 392. *Cuscuta epithimum* (L.) Murr. (Budapest, leg. Filarszky et Moesz); nr. 393. *C. lupuliformis* Krock. (Garamkovácsi, leg. Moesz); nr. 394. *Polemonium coeruleum* L. (Iglófürdő, leg. Filarszky et Szurák); nr. 395. *Alkanna tinctoria* (L.) Tausch var. *parviflora* Borb. (Budapest, leg. Rosemberszky); nr. 396. *Pinguicula alpina* L. (Magas-Tátra, leg. Filarszky, Kümmerle et Timkó); nr. 397. *P. vulgaris* L. Turóeliget, leg. Margittai); nr. 398. *Vinca herbacea* W. et K. (Budaörs, leg. Jávorka); nr. 399. *Scheuchzeria palustris* L. (Tusnádfürdő, leg. Kümmerle et Jávorka); nr. 400. *Calla palustris* L. (Kovácsna, leg. Jávorka).

Schedae ad Kryptogamas exsiccatas editae a Museo Palatino Vindobonensi. Auctore dre A. Zahlbruckner. Centuria XXIII. 1915 et XXIV. 1916. — Separatabdruck aus den Annalen des k. k. Naturhistorischen Hofmuseums, Wien. Bd. XXIX. 1915., S. 454—481 und Bd. XXX. 1916., S. 197—225.

A gyűjteménynek a „Schedae“-vel egyidejűleg megjelent XXIII. és XXIV. centuriája a következő adatokat tartalmazza Magyarországi virágatlan növényeinek ismeretéhez:

Centuria XXIII.

Fungi: nr. 2202a. *Ustilago Vaillantii* Tul. (in antheris Scillae bifoliae, Pozsony, leg. Bümler); nr. 2203a—d. *Puccinia Absinthii* DC. a) in foliis caulibusque Artemisiae Absinthium, Pozsony, leg. Bümler; Szekszárd, leg. Hollós; b) in foliis caulibusque Artemisiae Abrotanum, c) in foliis cauli-

busque *A. ponticae*, *d*) in foliis caulibusque *A. vulgaris*); nr. 2206. *Triphragmium Filipendulae* Passer (ad folia Filipendulae hexapetalae, Pomáz, leg. Mágoesy-Dietz); nr. 2227. *Septoria Xanthii* Desm. (ad folia viva Xanthii strumarii, Szekszárd, leg. Hollós); nr. 2228. *S. Chenopodii* Westend (ad. folia viva Chenopodii muralis, Prencsfalu, leg. † Kmet); Addenda: nr. 25d. *Puccinia obtusa* Schröt (in foliis Salviae verticillatae, Vihnye, leg. Mágoesy-Dietz); nr. 915. *P. iridis* Wallr. (ad folia Iridis pallidae, Budapest, leg. Magyar, comm. Mágoesy-Dietz). — Corrigenda: nr. 1160. *Lophodermium macrosporum* Rehm (ad acus Abietis pectinatae, Pozsony, leg. Bäumler).

Algae: nr. 2241. *Cladophora prolifera* Kuetz. (Dalmatia: in mari Adriatico ad Teodo, leg. Schiller), nr. 2242. *Ch. Neesiorum* Kuetz. (Dalmatia: in mari Adriatico ad Teodo, leg. Schiller); nr. 2245. *Erythrotrichia ceramici* Aresch. (Dalmatia: in mari Adriatico ad Teodo, leg. Schiller); nr. 2248. *Herposiphonia tenella* Naeg. (Dalmatia: in mari Adriatico prope insulam Pelagosa, leg. Schiller); nr. 2254. *Chara foetida* A. Br. I. Reihe *subinermes* Mig. form. *subcapitata* Mig. (Budapest, leg. Steinitz), nr. 2256. *Ch. foetida* A. Br. form. *decipiens* Mig. (Gánóc, leg. Ullepitsch); nr. 2259. *Ch. fragilis* Desv. (Pozsony, leg. J. Schiller). — Addendum: nr. 1209b. *Ulothrix subtilis* De Toni (in rivulis Bosacae comit. Trencsén, leg. Holuby).

Lichenes: nr. 2264. *Leptogium massiliense* Nyl. (Fiume, leg. Schuler); nr. 2280. *Lecanora crassa* Ach. var. *caespitosa* Rabh. (Fiume, leg. Blechschmidt et Schuler); nr. 2281. *L. crassa* v. *subfossulata* A. Zahlbr. nov. var. (Fiume, leg. Blechschmidt et Schuler); nr. 2284. *Ramalina carpathica* Körb. (Montes Retezát, leg. Péterfi); nr. 2289. *Phylacia anaptychiella* A. Zahlbr. (Széleskút comit. Pozsony, leg. Zahlbruckner).

Musci: nr. 2295. *Pseudoleskea illyrica* Glowacki (Hercegovina: inter Vrbanja et Orjen—Sattel, loc. class., leg. Baumgartner).

Centuria XXIV.

Fungi: nr. 2301. *Tilletia controversa* Kühn (in ovariiis Tritici repentis, Pozsony, leg. Bäumler); nr. 2304. *Uromyces Astragali* Sacc. (in foliis vivis Astragali glycyphylli, Vihnye, leg. Mágoesy-Dietz); nr. 2305. *U. ambiguus* Lév. (in caulibus folisque vivis et marcescentibus Alii oleracei, Aranyosmarót, leg. Moesz); nr. 2306 a—b. *Puccinia Centaureae* Mart. (Szekszárd, leg. Hollós: *a*) in foliis vivis Centaureae pannonicae; *b*) in foliis vivis Centaureae solstitialis); nr. 2309. *P. Balsamitae* Rabenh. (in foliis caulibusque vivis Tanaceti Balsamitae, Szekszárd, leg. Hollós); nr. 2311a. *Coleosporium. Inulae* Rabenh. (ad folia Inulae hirtae, insula Csepel, leg. Mágoesy-Dietz et Szabó); nr. 2325. *Septoria Saponariae* Savi et Becc. (ad folia viva Saponariae officinalis, Szekszárd, leg. Hollós); nr. 2329. *Aspergillus niger* Van Tiegh. (Hungaria: in foliis fermentantibus Nicotianae Tabaci, leg. Preissecker). — Addenda: nr. 107c. *Coleosporium Melampyri* Kleb. (ad folia Melampyri silvatici, Bars, leg. Tuzson); nr. 617b. *Cucurbitaria elongata* Grev. (in ramulis emortuis Robiniae Pseudacaciae, Pozsony-Szentgyörgy, leg. Zahlbruckner).

Algae: nr. 2334. *Sphaeococcus coronopifolius* C. Ag. (Ragusa Dalmatiae: in mari Adriatico, leg. Zay).

Lichenes: nr. 2355. *Cladonia rangiformis* var. *muricata* (Del.) Arn (Fiume, leg. Schuler), nr. 2368. *Caloplaca lactea* A. Zahlbr. (Fiume, leg.

Bleeschmidt et Schuler), nr. 2369. *C. placida* var. *diffracta* Stur. nov. comb. (Finne, leg. Schuler).

Musci: nr. 2371. *Blasia pusilla* L. (Pozsony-Szentgyörgy, leg. Zahlbruckner); nr. 2378. *Andreaea frigida* Hueb. (Magas-Tátra, leg. Györfly) nr. 2379. *Hymenostylium curvirostre* Lindb. (Magas-Tátra, leg. Györfly. — Addenda: nr. 784c. *Cinclidotus aquaticus* Bryol. eur. (Ponor Ohába comit. Hunyad, leg. Lojka comm. Degen); nr. 886b. *Andreaea petrophila* Ehrh. (inter Csorbató et Podbansko, leg. Degen).

APRÓ KÖZLEMÉNYEK.

Tuzson J.: Alpinetumok az Északi- és a Déli-Kárpátokban. A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr arról értesítette a budapesti egyetem bölcsészettudományi karát, hogy megkeresésére a földművelésügyi miniszter úr az egyetemi növényrendszertani és növényföldrajzi intézet részére az Északi-Kárpátokban Tátralomnicon, a Déli-Kárpátokban pedig Herkulesfürdő mellett a Cserna völgyében megfelelő területet bocsát rendelkezésére, azzal a céllal, hogy ott egy-egy, a Kárpátok jellemző növényvilágát magábafoglaló alpesi kert létesítsék.

Ezzel a nálunk még hiányzó alpesi botanikus-kertek ügye a megvalósulás stádiumába lépett. Az illető kertekhez pedig az elsősorban elérendő tudományos célon kívül az is fűződik, hogy — egy-egy látogatott üdülőhelyről lévén szó — bennük az ott időző közönség is kedves látványosságot és nemes szórakozást találjon.

A kertek elkészítésével kapcsolatos előmunkálatok már most kezdetüket vették, a kivittel pedig természetesen a béke idejét be kell várni.

Különös fontosságot kölcsönöz ennek az örvedetes haladásnak az a körülmény, hogy míg az általánosan szokásos üvegházi kultúrákon, továbbá az ubiquesta — gyógyászati —, gazdasági és más, bárhol termelhető növényeken kívül a Budapesten létesítendő új botanikus kert kiválóan az Alföld, az erdélyi medence és dombvidékeink flórájának befogadására lesz kiválóan alkalmas, az itteni klímái viszonyaink folytán pedig benne a magas hegységek vonzó növényvilága csak bizonyos erőltetéssel, nehezen tengődő példányokban volna tenyészthető, — addig a nevezett két alpesi kert kiválóan alkalmas lesz egyrészt az északibb magas hegységek, másrészt pedig a Déli-Kárpátok és a Balkán magas hegységei flórájának bemutatására, amely feladat kétségtelenül a magyar tudomány feladatai közé tartozik. Eme alpesi kertekkel kapcsolatosan talán az Északi- és a Déli-Kárpátok természeti viszonyai tanulmányozásának céljait szolgáló egy-egy biológiai és általában természettudományi obszervatórium létesülése is közelebb jut a megvalósuláshoz.